

HANDLEIDING SCAN PASSEND ONDERWIJS

MAART 2019

HANDLEIDING SCAN PASSEND ONDERWIJS

De scan Passend Onderwijs geeft u inzicht in het passend onderwijs op uw school. Volgens de Wet passend onderwijs dienen alle leerlingen een plek te krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en hun mogelijkheden. Dit heet passend onderwijs. Deze vorm van onderwijs houdt rekening met de mogelijkheden en beperkingen van het kind en zorgt ervoor dat elk kind het beste uit zichzelf haalt. Met passend onderwijs wil de overheid bereiken:

- dat alle kinderen een passende plek in het onderwijs krijgen;
- dat kinderen naar een reguliere school gaan als dat kan;
- dat kinderen naar het speciaal onderwijs gaan als ze intensieve begeleiding nodig hebben;
- dat scholen leerlingen ondersteuning op maat geven;
- dat niet de beperkingen, maar de mogelijkheden en de onderwijsbehoeften van het kind bepalend zijn;
- dat kinderen niet meer langdurig thuis komen te zitten.

Het Steunpunt Passend Onderwijs ondersteunt scholen, schoolbesturen en samenwerkingsverbanden in het primair en voortgezet onderwijs bij de vormgeving van passend onderwijs. De scan Passend Onderwijs geeft u de mogelijkheid om:

- Het gesprek over passend onderwijs binnen de school te voeren: Waar staan we?
- Periodiek te kijken naar de ontwikkelingen.
- De opbrengsten te benutten voor het door ontwikkelen van het [schoolondersteuningsprofiel](#). ●

INHOUD VAN DE SCAN

De scan kan worden ingevuld door iedereen die professioneel betrokken is bij het onderwijs. De scan bestaat uit acht domeinen, de belangrijke thema's op het gebied van passend onderwijs. Door de scan in te vullen, maakt u een diagnose van het passend onderwijs op uw school: waar liggen de risico's? En op welke domeinen kunt u de kwaliteit van passend onderwijs verbeteren? Dit zijn de domeinen die u met de scan in beeld brengt:

1. Visie en beleid passend onderwijs

Om passend onderwijs in goede banen te leiden, is er verbinding nodig tussen de schoolorganisatie en alle medewerkers. Zo wordt het beleid constant getoetst en blijft de kwaliteit hoog.

2. Schoolcultuur

Een gezonde schoolcultuur zorgt voor sociale veiligheid. Het stimuleert het pedagogisch klimaat en zorgt voor een goede relatie tussen organisatie, medewerkers en leerlingen.

3. Primair proces: passend onderwijs in de school

Onder het primaire proces verstaan we alles wat samenhangt met het leerproces van de leerling: onderwijs, docent, leerstof, leerdoelen, leeromgeving, extra ondersteuning en de manier waarop leraren het onderwijs en de begeleiding afstemmen op de leerbehoeften van leerlingen.

4. Primair proces: passend onderwijs in de klas

De visie op passend onderwijs moet samen met de medewerkers worden vertaald naar taken en verantwoordelijkheden van medewerkers. Hierbij staat de rol van de leraar/docent centraal. Ook is het nodig dat het management de medewerkers de juiste ondersteuning biedt, zodat leraren passend onderwijs gestalte kunnen geven in de klas.

5. Personeelsbeleid

De medewerkers hebben laagdrempelig contact met leerlingen. Daarom is het belangrijk dat zij hierin goed worden begeleid, middels coaching en scholing.

6. Financieel beleid

Een goed financieel management vertaalt zich in openheid over de besteding van de middelen en geeft inzicht in de kosten van de extra ondersteuning. Zo is duidelijk wat de omvang is van het budget voor passend onderwijs en hoe dit geld wordt ingezet, gelet op de visie en de doelen van de school.

7. Relatie met het samenwerkingsverband

Soms kan een school niet de juiste ondersteuning bieden. Om elke leerling een passende onderwijsplek te bieden, werkt de school samen met scholen die deel uitmaken van het samenwerkingsverband passend onderwijs en met bedrijven en andere instellingen.

8. Samenwerking: expertise benutten

Professionals van verschillende disciplines werken zo nodig samen om leerlingen optimaal te ondersteunen en te begeleiden. ●

DE SCAN UITVOEREN

Bepaal wie deel gaat nemen aan de scan

Door de scan breed uit te zetten binnen de school krijgt u een totaalbeeld van de huidige situatie op uw school. De scan kan ook gebruikt worden om het gesprek aan te gaan met (bijvoorbeeld jeugdhulp) en andere externe partijen. De uitkomsten geven aanknopingspunten voor gesprekken, maken ontwikkelpunten zichtbaar en helpen om passend onderwijs op uw school te evalueren.

Maak ook duidelijk op welke wijze de respondenten worden betrokken bij en geïnformeerd over de uitkomsten van de scan en de verdere uitwerking hiervan binnen de organisatie: op welke wijze worden de resultaten verwerkt in het schoolondersteuningsprofiel?

Voer vooraf een gesprek

Voer voordat de scan wordt afgenomen een gesprek met elkaar over het waarom en het hoe. Als er vooraf transparant en duidelijk over de scan en het nut ervan wordt gecommuniceerd, zal de bereidheid om eraan mee te doen toenemen.

- Bespreek met elkaar wat het doel is van de scan en waarom de school de scan wil uitvoeren.
- Bespreek ook waarvoor en op welke wijze de school de uitkomsten wil gebruiken.

Sta stil bij de terminologie/ respondenten

Bespreek wat er op uw school onder de in de scan gebruikte termen/begrippen wordt verstaan. Bijvoorbeeld:

- Wat verstaan we onder passend onderwijs en/of 'de onderwijsondersteuningsstructuur'?
- Wat verstaan we onder basisondersteuning, extra en zware ondersteuning?
- Wie zijn de medewerkers die betrokken zijn bij de ondersteuning en begeleiding van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte in de school?
 - Wat wordt er in deze van hen verwacht: op uitvoerend, beleids- en management niveau?
 - Wat is de rol van het OPP, administratief medewerkers, werkt de school met een pedagogisch conciërge en/of welke taken hebben docenten, leerkrachten, mentoren en ondersteuningscoördinatoren; zorgcoördinatoren, intern begeleiders in het geheel.

Voer de scan uit

De technische handleiding vindt u op <https://scanpassendonderwijs.nl/hoewerktDESCAN>

Bespreek de resultaten

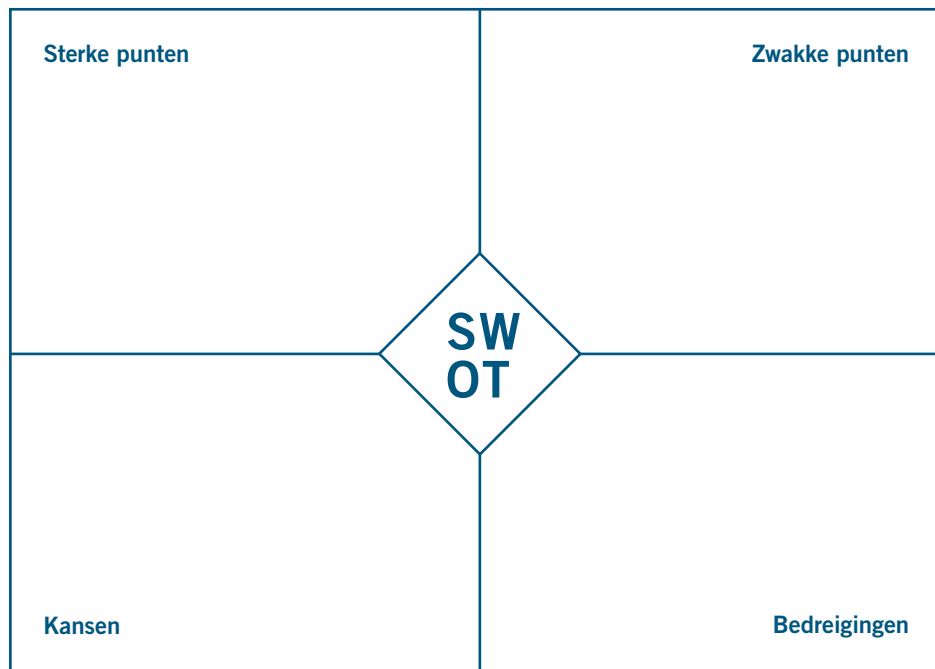
De scan legt uw resultaten in de vorm van een spinnenweb naast de resultaten van uw collega's die de scan hebben ingevuld. Dit is in te zien door de scaninitiator (de persoon die de scan heeft uitgezet binnen de organisatie). Het is raadzaam dat de scaninitiator de resultaten print en de uitkomsten met elkaar te bespreken.

Bespreek bijvoorbeeld de volgende vragen:

- Wat valt op als we naar de uitslag kijken?
- Wat betekent de uitslag voor onze visie op passend onderwijs?
- Wat is de kern van onze visie op onderwijsondersteuning en is deze verbonden aan de onderwijsvisie van onze school?
- Wat gaat goed volgens de scan?
- Hoe komt het dat we hier goed in zijn?
- Wat kan beter volgens de scan?
- Hoe komt het dat we daar minder goed in zijn?
- Wat willen we verbeteren en wat hebben we hiervoor nodig?
- Wie gaan we hierbij betrekken?
- Welke prioriteiten stellen we?
- Op welke termijn willen we dit realiseren?
- Hoe gaan we het monitoren?
- Wat is de rol van de schoolleiding?

Voer de SWOT-analyse uit

Een handig hulpmiddel dat u tijdens dit overleg kunt inzetten, is de SWOT-analyse (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Met deze uitgebreide analyse brengt u de sterke en zwakte punten en de kansen en bedreigingen van passend onderwijs op uw school in kaart. De SWOT-analyse is een goed middel om per domein de huidige situatie te beoordelen en op basis daarvan te bepalen wat er moet gebeuren op korte en lange termijn.

- Bij 'Sterke punten' benoemt u de elementen uit het betreffende domein die goed gaan of waar u trots op bent.
- Bij 'Zwakke punten' benoemt u de tekortkomingen binnen dit domein.
- Bij 'Kansen' benoemt u waarin dit domein kan worden versterkt.
- Bij 'Bedreigingen' benoemt u welke risico's er zijn bij dit domein.

Maak een werkplan

U kunt de uitkomsten van de SWOT-analyse gebruiken als input voor een werkplan met concrete acties en een tijdsplanning. Wie gaat wat wanneer uitvoeren? Het eindresultaat is een overzichtelijk werkdocument waarin alle actiepunten voor het komende jaar zijn uitgewerkt.

STEUNPUNT PASSEND ONDERWIJS

Het Steunpunt Passend Onderwijs ondersteunt scholen, schoolbesturen en samenwerkingsverbanden in het primair en voortgezet onderwijs bij de vormgeving van passend onderwijs.

Meer informatie? Kijk op www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl